

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/25

T.C.
İSTANBUL
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
27. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/769
Karar No. 2024/1562
Tarihi: 25/06/2024

- SENDİKAL NEDENLERLE FESİH
- SENDİKAL TAZMİNAT
- SENDİKAL TAZMİNATA ESAS ALINACAK ÜCRETİN ÇIPLAK BRÜT ÜCRET OLDUĞU

ÖZETİ Davacının "Tercüman" olarak davalı işveren nezdinde çalışırken iş akdinin davalı işverence performans düşüklüğü nedeniyle feshedildiğinin iddia edildiği, davacı tarafından ise feshin sendikal nedenle yapıldığının iddia edildiği anlaşılmış olup, davalı işverence performans düşüklüğü iddiasının ispatlanamadığı, davalı iş yerinde objektif performans kriterlerinin bulunduğuna yönelik dosya kapsamına delil sunulmadığı, sendikal fesih iddiasını ispatla mükellef olan davacı işçi tarafından ise sendikal fesih iddiasının Tüm-Tis Sendikası'ndan gelen yazı cevapları, bunu destekleyen davacı tanık anlatımları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nden gelen cevabı yazı ile ispatlandığı, zira davacı tanıklarının beyanlarına göre de davacının sendikal faaliyette bulunduğu için iş akdinin feshedildiği sabit olup dosyaya celp edilen yazı cevaplarında ise fesih tarihi olan Şubat 2023 ve sonrasında Mart 2023 tarihlerinde davalı iş yerindeki işçilerin yoğun şekilde sendika üyeliğinden çekildikleri, tüm bu deliller kapsamında davacının iş akdinin davalı işverence sendikal nedenle feshedildiğinin sabit olduğu anlaşılmakla davalının

feshin sendikal olmadığına yönelik istinafinın haklı olmadığı anlaşılmıştır.

Sendikal tazminatın çıplak brüt ücret üzerinden hesaplanması gerekmele bilirkişi raporundaki sendikal tazminat hesaplamasında hata bulunmadığı anlaşıldığından davacının sendikal tazminatın eksik miktar üzerinden hüküm altına alındığına yönelik istinafinın haklı olmadığı anlaşılmıştır.

Taraflar arasında görülen davada, kararın istinaf kanun yolunda incelenmesi istenmiş olmakla, dosya incelendi, gereği görüşülüp, düşünüldü;

I. Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili; Davacının sendika üyesi olmasının davalı şirketçe öğrenilmesinden sonra sendikadan istifa etmesi için davacı üzerinde davalı işverence baskı oluşturulduğunu, davalı şirketçe belirtilen fesih sebebinin gerçeği yansıtmayın davacının iş akdinin sendikal nedenle feshedildiğini belirterek, feshin geçersizliğine, davacının işe iadesine ve boшта geçen süre ücreti ile sendikal tazminatına karar verilmesini talep etmiştir.

II. Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili; Davacının iş akdinin performans düşüklüğü nedeniyle feshedildiğini, feshin sendikal nedenle yapılmadığını, davalı şirketçe, davacının sendika üyesi olduğunun bilinmediğini, davacının sendika üyesi olduğunun dava sürecinde öğrenildiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

Mahkemece, feshin sendikal nedenle yapıldığına yönelik kabul doğrultusunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İleri Sürülen İstinaf Sebepleri:

Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; Davacının iş akdinin performans düşüklüğü nedeniyle feshedildiğini, çalışma sürecinde performansında düzelme olmadığını, fesihte son çare ilkesine riayet edildiğini, feshin sendikal nedenle yapılmadığını, davacının iş sözleşmesinin feshedildiği tarihte şirketin yarısının sendikalı olup buna rağmen fesih mekanizmasının işletilmediğini, davacının mevcut pozisyonuna yeni bir işçi istihdam edilmediğini, sendikadan gelen yazı cevabında bahsi geçen 19 işçinin hali hazırda davalı şirket bünyesinde sendikalı olarak çalışmaya devam ettiklerini, sendikalı olarak çalışan işçilerin dava tarihinden çok öncesinde sendikaya üye olduklarını, davacının bağlı bulunduğu Tüm-Tis Sendikası'nın 22/3/2023 tarihinde bakanlığa yetki başvurusunda bulunduğunu, yetki tespit yazısı uyarınca davacının iş akdinin feshedildiği tarihte davalı şirkette 129 işçi çalışmakta olup bunların 66 tanesinin sendikalı olduğunu, şayet davacının sendikaya üye olması nedeniyle iş akdi feshedilmiş olsaydı geride kalan 65 kişinin de aynı muamele ile karşılaşması veya sendika yetkisinin önlenmesi adına şirket içi

çoğunluğun sağlanmaması için sendikal işçiler yerine sendika üyesi olmayan başkaca işçilerin istihdam edilmesi gerektiğini, ancak böyle bir durum yaşanmayıp yeni işçi alımı da yapılmadığını, mahkemenin sendikal fesih kararının hatalı olduğunu, davalı şirketin, davacının sendika üyesi olduğunu ve sendikal faaliyette bulunduğunu bilmeyip dava sürecinde sendika ile ilgili bilgi sahibi olduğunu, feshin sendikal nedenle yapılmayıp sendikadan gelen yazı cevabının hükme esas alınmasının da hatalı olduğunu, zira bu davanın dahi sendika tarafından davacı adına açıldığını, dava dışı sendikanın mahkemece objektif bir bakış açısıyla bilgilendirme yaptığından bahsedilemeyeceğini, davalı şirket bünyesinde ikramiye değil prim sistemi olduğunu, primin de performansla endeksli olup davacının iş sözleşmesi performans yetersizliğinden feshedildiğinden giydirilmiş brüt ücrete primin eklenemeyeceğini, iş yerinde servis uygulaması olup davacının da faydalandığını, bu nedenle yol ücretinin de brüt ücrete eklenemeyeceğini, bilirkişi raporundaki hatalı ücret tespitine dayanılarak tazminatların belirlenmesini kabul etmediklerini, davanın reddinin gerektiğini belirterek istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; Bilirkişi raporunda davacı işçinin sadece çıplak brüt ücretinin esas alındığını, tanık anlatımlarıyla da doğrulandığı gibi davacının 1 maaş tutarında ikramiye, yemek ücreti ve mavi kart bedeli şeklinde yan ödemelerinin bulunduğunu, tüm tanıklarca yan hakların doğrulanmasına rağmen ücret eklerinin hesaplamada dikkate alınmamasının tazminatların eksik hesaplanmasına sebebiyet verdiğini, ikramiye, yol ve yemek ücreti gibi ek ücretler dikkate alındığında davacının giydirilmiş brüt ücretinin 20.456,42 TL olduğunu, boşta geçen süre ücretinin ve sendikal tazminatın bu miktar üzerinden hesaplanması gerektiğini belirterek istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

V. Gerekçe:

İleri sürülen istinaf nedenlerine, yapılan inceleme ve dosya kapsamına göre uyumsuzluk; davacının iş akdinin hukuka uygun şekilde geçerli nedenle feshedilip feshedilmediği konusundadır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355. maddesine göre istinaf incelemesi, HMK'nın 356/1. maddesi gereği incelemenin duruşmalı yapılmasını gerektiren eksik bir husus görülmemekle duruşmasız olarak yapılmıştır.

Davacının "*Tercüman*" olarak davalı işveren nezdinde çalışırken iş akdinin davalı işverence performans düşüklüğü nedeniyle feshedildiğinin iddia edildiği, davacı tarafından ise feshin sendikal nedenle yapıldığının iddia edildiği anlaşılmış olup, davalı işverence performans düşüklüğü iddiasının ispatlanamadığı, davalı iş yerinde objektif performans kriterlerinin bulunduğuna yönelik dosya kapsamına delil sunulmadığı, sendikal fesih iddiasını ispatla mükellef olan davacı işçi tarafından ise sendikal fesih iddiasının Tüm-Tis Sendikası'ndan gelen yazı cevapları, bunu destekleyen davacı tanık anlatımları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma

Genel Müdürlüğü'nden gelen cevabı yazı ile ispatlandığı, zira davacı tanıklarının beyanlarına göre de davacının sendikal faaliyette bulunduğu için iş akdinin feshedildiği sabit olup dosyaya celp edilen yazı cevaplarında ise fesih tarihi olan Şubat 2023 ve sonrasında Mart 2023 tarihlerinde davalı iş yerindeki işçilerin yoğun şekilde sendika üyeliğinden çekildikleri, tüm bu deliller kapsamında davacının iş akdinin davalı işverence sendikal nedenle feshedildiğinin sabit olduğu anlaşılmalıdır. Davalının feshin sendikal olmadığına yönelik istinafinin haklı olmadığı anlaşılmıştır.

Sendikal tazminatın çıplak brüt ücret üzerinden hesaplanması gerekmele bilirkişi raporundaki sendikal tazminat hesaplamasında hata bulunmadığı anlaşıldığından davacının sendikal tazminatın eksik miktar üzerinden hüküm altına alındığına yönelik istinafinin haklı olmadığı anlaşılmıştır. Ancak tanık beyanlarına göre davalı iş yerinde yol ve yemek ücretinin bulunduğu ve ikramiye ödendiği sabit olmasına rağmen bilirkişi raporunda giydirilmiş brüt ücret hesaplanırken bu miktarların eklenmesizin giydirilmiş brüt ücretin eksik tespiti hatalı olup tanık beyanları doğrultusunda re'sen yapılan hesaplamada davacının brüt ücretinin 16.688,70 TL olup davacının 1.390,72 TL ikramiye, 1.200,00 TL yemek ücreti ve 1.177,00 TL mavi kart ücreti aldığı anlaşılmalıdır. Davacının giydirilmiş aylık brüt ücretinin 20.456,42 TL olduğu, bu kapsamda boşta geçen süre ücretinin 4 aylık giydirilmiş brüt ücret üzerinden 81.825,68 TL olarak hüküm altına alınmasının gerektiği anlaşılmalıdır. Hükümün bu yönden ortadan kaldırılması gerekir. Davacı istinafinin kısmen haklı olduğu anlaşılmıştır.

Bu durumda yargılamada bir eksiklik bulunmadığından HMK'nın 353/1-b-2 maddesine göre kararın belirtilen şekilde düzeltilmesi yoluna gidilmiş aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davacının istinaf başvurusunun KABULÜNE, Davalının istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE,

HMK'nın 353/1-b-2. maddesine göre mahkeme kararının ORTADAN KALDIRILMASI İLEDAVANIN ESASI HAKKINDA YENİDEN KARAR VERİLEREK;

Davanın KABULÜNE;

a)Davacının İŞE İADESİNE,

b)Davacının başvurusu ve davalı işverence işe başlatılması veya başlatılmaması şartına bağlı olmaksızın ödenmesi gereken sendikal tazminat miktarının 1 yıllık brüt ücreti toplamı olan 200.264,40 TL olarak BELİRLENMESİNE,

c)Davacı işçinin işe iadesi için işverene süresi içinde müracaatı halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar en çok 4 aylık brüt ücreti olan 81.825,68 TL olarak BELİRLENMESİNE,

ç)Davacı işçinin süresi içerisinde işe başlatılması durumunda varsa bu alacaktan peşin ödenen kıdem ve ihbar tazminatının MAHSUBUNA,

2-Alınması gereken 427,60 TL karar ve ilam harcından peşin alınan 179,90 TL harcın mahsubu ile bakiye 247,70 TL karar ve ilam harcının davalıdan tahsili ile Hazineye irat kaydına,

Davacının yatırdığı istinaf peşin harcının talebi halinde iadesine,

Alınması gereken 427,60 TL istinaf karar harcı davalıdan peşin alındığından ayrıca harç alınmasına yer olmadığına,

3-Davacı tarafından yapılan 179,90 TL peşin harç ve 179,90 TL başvuru harcı olmak üzere toplam 359,80 TL'nin davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine,

Davacı tarafca yapılan 2.216,75 TL yargılama giderinin davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine,

Davalı tarafından yapılan yargılama giderlerinin kendisi üzerinde bırakılmasına,

4-Davacıvekilin temsil edildiğinden 17.900,00 TL vekalet ücretinin davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine,

5-1.600,00 TL arabuluculuk ücretinin davalıdan tahsili ile hazineye gelir kaydına,

6-Taraflarca yatırılan gider avansının kullanılmayan kısmının iadesine,

7-Kararın taraflara tebliği ve harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin İlk Derece Mahkemesince yapılması bakımından dosyanın Mahkemesine gönderilmesine dair, kesin olmak üzere 25/06/2024 tarihinde, oybirliğiyle karar verildi.